• ВОЛИНСЬКА ЄПАРХІЯ •
ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА УКРАЇНИ
992

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину помісну Українську православну церкву!

Часопис Волинської єпархії Православної церкви України

№ 9 [226] ВЕРЕСЕНЬ 2023 Р.

2023 ПРАВОСЛАВНИЙ КАЛЕНДАР 2023
(ЗА НОВОЮЛІАНСЬКИМ СТИЛЕМ)

ВЕРЕСЕНЬ

1 Пт **Початок індикту (церковне новоліття).** Прп. Симеона Стовп.
2 Сб **Прпп. Антонія і Феодосія Печер.**
3 Нд **Неділя 13 після П'ятд.** Мчч. Дорофея, Петра
4 Пн Мчч. Феодора, Юліана
5 Вт Прор. Захарії. Мчч. Раїси, Максима, **праведної Єлизавети Гулевич**
6 Ср **Спомин чуда Архістратига Михаїла**
7 Чт **Передсвято Різдва Богородиці. Прмч. Макарія Канівського**
8 Пт **РІЗДВО БОГОРОДИЦІ** **Ікон Софії – Премудрості Божої, Почаївської, Холмської Богоматері**
9 Сб **Післясвято Різдва Богородиці. Субота перед Воздвиженням.** Праведних Богоотців Йоакима й Анни. **Свт. Феодосія Чернігівського**
10 Нд **Неділя 14 після П'ятд., перед Воздвиженням. Прп. Павла Послушного**
11 Пн Прп. Феодори. Мч. Димитрія
12 Вт **Віддання Різдва Богородиці.** Мч. Феодора Олександрійського
13 Ср **Передсвято Воздвиження.** Мч. Іллі
14 Чт **ВОЗДВИЖЕННЯ ХРЕСТА ГОСПОДНЬОГО** Свт. Йоана Золотоустого
15 Пт **Післясвято Воздвиження.** Вмч. Микити. Мчч. Максима, Феодота (Богдана)
16 Сб Мчч. Віктора, Людмили
17 Нд **Неділя 15 після П'ятд., після Воздвиження. Мцц. Віри, Надії, Любові та Софії,** Феодотії (Богдани)
18 Пн Мцц. Софії, Ірини
19 Вт **Блгв. Ігоря Чернігівського і Київського**
20 Ср **Мчч. Михаїла Чернігівського і Феодора**
21 Чт **Віддання Воздвиження. Свт. Димитрія Ростовського**
22 Пт Прав. Петра, колишнього митаря
23 Сб **Зачаття Йоана Хрестителя.** Мчч. Андрія, Петра
24 Нд **Неділя 16 після П'ятд. Прп. Феодосія Манявського.** Св. Владислава
25 Пн Прп. Сергія Радонезького
26 Вт **Ап. і еван. Йоана Богослова**
27 Ср Ап. від 70-ти Марка
28 Чт Мч. Олександра. Блгв. В'ячеслава
29 Пт Прп. Феофана Милостивого
30 Сб **Свт. Михаїла Київського** *(день ангела митрополита Луцького і Волинського Михаїла)*

Волинська Богородиця. Художник – Володимир ЖУПАНЮК

Пост: Різдвяний піст 15 листопада– 24 грудня
Одноденні пости: Кожної середи і пятниці, крім загальниць.
14 вересня – Воздвиження Чесного Животворчого Хреста Господнього; **24 грудня** – надвечіря Різдва Христового;

11 Ср **Прп. Феофана.** Мц. Зінаїди
12 Чт Свт. Мартина Милостивого
13 Пт Мц. Хриси (Злати)
14 Сб Мч. Назарія. **Прпп. Параскеви Сербської, Миколи Святоші, кн. Луцького**
15 Нд **Неділя 19 після П'ятд. Сщмч. Лукіана печер.**
16 Пн **Прп. Лонгина**
17 Вт Прмч. Андрія Критського
18 Ср **Ап. і еван. Луки**
19 Чт Прп. Йоана Рильського
20 Пт Вмч. Артемія
21 Сб **Димитрівська поминальна субота.** Прп. Іларіона Вел.
22 Нд **Неділя 20 після П'ятд.** Мчч. Олександра, Анни
23 Пн **Ап. Якова, брата Господнього**
24 Вт Свт. Афанасія Царгородського
25 Ср Мчч. Мархіана, Анастасія
26 Чт **Вмч. Димитрія Солунського**
27 Пт **Прп. Нестора Літописця**
28 Сб **Вмц. Параскеви-П'ятниці. Прп. Іова Почаївського. Свт. Димитрія Ростовського**
29 Нд **Неділя 21 після** П'ятд. Прмц. Анастасії Римлянки
30 Пн Мцц. Зиновії, Анастасії
31 Вт **Прпп. Спиридона і Никодима**

15 Ср Мч. Димитрія **Початок Різдвяного посту**
16 Чт **Ап. і еван. Матфея**
17 Пт Свт. Григорія Неокесарійського
18 Сб Мчч. Платона, Романа, дияк.
19 Нд **Неділя 24 після П'ятд.** Мч. Варлаама. **Прп. Олексія Карпаторуського**
20 Пн **Передсвято Введення.** Мчч. Анатолія, Йоана, Анни
21 Вт **ВВЕДЕННЯ В ХРАМ БОГОРОДИЦІ**
22 Ср **Післясвято Введення. Блгв. Ярополка Володимирського**
23 Чт Блгв. Олександра Невського
24 Пт **Вмц. Катерини**
25 Сб **Віддання Введення. Сщмч. Климента Римського.** Прп. Петра, мовчальника
26 Нд **Неділя 25 після П'ятд. Мч. Данила Братковського**
27 Пн Блгв. Всеволода. Прп. Романа
28 Вт Мчч. Василія, Григорія, Йоана
29 Ср **Прп. Нектарія печер.**
30 Чт **Ап. Андрія Первозваного**

ГРУДЕНЬ

1 Пт Прав. Філарета Милостивого
2 Сб Прпп. Афанасія, Йоана, Андрія
3 Нд **Неділя 26 після П'ятд.** Прп. Йоана Мовчальника
4 Пн **Вмц. Варвари** і мц. Юліанії
5 Вт **Прп. Сави Освяченого**
6 Ср **Свт. Миколая Чудотв.**
7 Чт **Прп. Йоана, печер.**
8 Пт Мц. Анфіси в Римі
9 Сб Зачаття прав. Анною Богородиці
10 Нд **Неділя 27 після П'ятд. Свт. Іоасафа Білгородського**
11 Пн Прпп. Даниїла й Луки
12 Вт **Свт. Спиридона Тримифунтського**
13 Ср **Мчч. Євгенія, Ореста**
14 Чт Мчч. Калиника, Филимона
15 Пт Прп. Павла Латрійського
16 Сб Блж. Феофанії
17 Нд **Неділя 28 після П'ятд., святих праотців.** Прор. Даниїла
18 Пн Мц. Зої. Прп. Михаїла
19 Вт Прпп. Іллі Муромця, Амфілохія Почаївського
20 Ср **Передсвято Різдва Христового.** Прп. Ігнатія, архім. Печер.
21 Чт Мц. Юліанії. **Свт. Петра, Митр. Київського і всієї Русі, чудотв.**
22 Пт **Вмц. Анастасії Узорішительниці**
23 Сб Прп. Павла, еп. Неокесарійського

1927 ГРУДЕНЬ —

Дні		Православні свята
Ч.	1	Наума
П.	2	Авакума, Івана
С.	3	Софонії, Теодора
Н.	4	Н. 28 по Сош. св. Дух
П.	5	Сави
В.	6	Св. Николая
С.	7	Амброзія, Філотея
Ч.	8	Патапія
П.	9	Зач. св. Анни
С.	10	Міни Ермогена
Н.	11	Н. 29 по Сош. св. Ду
П.	12	Спиридона
В.	13	Евстратія
С.	14	Тирса
Ч.	15	Елевтерія
П.	16	Аґґея
С.	17	Даниїла Апольонії
Н.	18	Н. 30 пер. Рожд. Г
П.	19	Боніфатия
В.	20	Ігнатия, Філоґонії
С.	21	Юліанни, Теміст
Ч.	22	Анастазиї, Теоф
П.	23	Св. 10 муч. в Кр
С.	24	Евгенії Вікториї
Н.	25	Рождество Гос
П.	26	Собор пресв. Б
В.	27	Архидиак. Сте

ВАРТО ЗНАТИ

ПЦУ ПЕРЕЙШЛА НА НОВОЮЛІАНСЬКИЙ КАЛЕНДАР: ЩО ЗМІНИЛОСЯ?

Недавно такий перехід схвалено Помісним Собором Православної церкви України – найвищою інстанцією церковної влади. Перехід стався 1 вересня, бо цього дня – початок церковного нового року. Отож, які зміни відбулися?

Дати нерухомих свят, присвятків, постів, поминання святих змістилися на 13 днів уперед. Наприклад: Покрову відзначатимем 1 жовтня, день Миколая Чудотворця – 6 грудня, Різдво Христове – 25 грудня, Водохреще – 6 січня і т. д. Але Великдень і прив'язані до нього події (Великий піст, Вознесення, Зіслання Святого Духа) залишаються по-старому, оскільки пасхалія обчислюється особливим способом.

Усікновення (11 вересня за ст. ст.) було перенесено як виняток – тільки для цього року! – на 30 серпня за пропозицією календарної комісії Священного синоду. Так само парафіяльні пам'ятні дати, котрі припадають між 1 і 13 вересня, можна було перенести на інші дні: наприклад, храмовий празник – на неділю.

Наступного року не буде загального для всіх Петрового посту, бо П'ятдесятниця припаде на 23 червня. І так ставатиметься в усі ті роки, коли Пасха дуже пізня й часу на Петрівку між Трійцею та днем Петра і Павла просто нема. Проте ті віряни, котрі все-таки бажають поститися, можуть це робити після свята, з 1 по 5 липня.

Також змінилися дати державних свят, створених із прив'язкою до церковних: День української державності (Хрещення Київської Русі) – тепер 15 липня, День захисників і захисниць України (Покрова) – 1 жовтня, День української писемності та мови (спомин св. Нестора Літописця) – 27 жовтня, День усиновлення (святих Віри, Надії, Любові та матері їхньої Софії) – 17 вересня.

Таке рішення стало історичним. Адже досі наша церква жила за юліанським календарем, від якого як неточного відмовилися майже всі православні церкви світу, перейшовши на більш астрономічно точний новоюліанський.

Рішенням Помісного Собору за парафіями та монастирями зберігається право використовувати старий календар. Але станом на сьогодні жодна громада нашої єпархії не проголосувала за це.

ПЦУ перейшла на новий стиль, беручи до уваги всі труднощі й способи їх вирішення, котрі вже поставали перед тими православними церквами, які це зробили до нас. Головне – розуміти, що календар ні в чому не змінює нашої віри, не повинен призвести до розколів, але до нього, як і до всього нового, треба просто навикнути.

Оксана КАРНКОВСЬКА

У колажі вгорі використано: календар за новим стилем на вересень-грудень 2023 р. та фрагмент календаря за 1927 р., виданий для православних українців-новостильників.

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Індекс у каталозі обласної періодики – **91241**.

Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: **www.pravoslaviavolyni.org.ua**

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
За єдину помісну Українську православну церкву!
Часопис Волинської єпархії Православної церкви України

ХРОНІКА

Виставка сакрального живопису «Ікони незбагненна таїна»

З благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла на вернісажі в Музеї волинської ікони *20 липня* побував віцеканцлер єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний.

Глядачам представлено вісімнадцять сучасних образів у традиціях класичного живопису молодих волинських художниць Іванни та Ксенії Дацюк і Олени Звягінцевої. Серед них, зокрема, «Свята великомучениця Варвара», «Святий благовірний князь Мстислав» та ікони, написані для храму с. Затурці Володимирського району за останні десять років. Деякі – з частичками мощей святих.

У доробку мисткинь є зображення недавно канонізованих угодників Божих: праведної Єлизавети (Галшки Гулевичівни), преподобних Олексія Карпаторуського, Меркурія Бригінського та інших. А загалом вони творять розписи храмів Києва, образи для іконостасів, цикл історично-жанрових портретів, присвячених правителям нашого міста, роботи для музеїв, приватних колекцій в Україні та за її межами.

Іванна Дацюк і Олена Звягінцева – випускниці інституту мистецтв ВНУ ім. Лесі Українки, Ксенія Дацюк закінчила Національну академію образотворчого мистецтва і архітектури. Художниці беруть активну участь у різних виставках та проєктах.

Експозиція тривала тут до 18 серпня, потім її передали в с. Затурці.

Проповідь архієрея: лікар повинен бути другом

Про взаємозв'язок духовного і фізичного здоров'я говорив митрополит Луцький і Волинський Михаїл на завершення Божественної літургії в кафедральному соборі Святої Трійці *23 липня*.

Архіпастир нагадав, що наше тіло, за Біблією, – храм Духа Святого. І тому ми повинні турбуватися про свій фізичний стан. Хоча наша віра здатна зцілити нас, та через наше маловір'я Господь дає лікарів, які допомагають нам. Проте часто ми ігноруємо й це, і замість того, щоб звертатися до лікаря як друга, порадника, він стає нам «кінцевою інстанцією», каже високопреосвященний.

Тож архіпастир закликає вчасно турбуватися про своє фізичне здоров'я, адже Творець дарує нам його і спитає, чому не зберегли цього дару.

Волиняни – на Помісному Соборі ПЦУ

27 липня в Софії Київській відбувся Помісний Собор Православної церкви України.

Участь у ньому взяли й делегати від нашої єпархії на чолі з митрополитом Луцьким і Волинським Михаїлом. Окрім владики, на Соборі були: від кліриків – канцлер протоієрей Микола Цап, від чернецтва – декан монастирів архімандрит Константин (Марченко), від духовних шкіл – ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін, від мирян – Роман Цап.

Перед початком Собору в Малій (Теплій) Софії за участю делегатів звершено Божественну літургію.

Помісний Собор заслухав доповідь Предстоятеля, розглянув низку актуальних питань із життя Церкви та ухвалив відповідні рішення, серед яких:

1. Затвердити Постанову Архієрейського собору ПЦУ про календарне питання та остаточно схвалити перехід на новоюліанський календар із 1 вересня цього року, зберігаючи за парафіями та монастирями, які цього бажають, право використовувати старий (юліанський) календар.

2. Затвердити прийняті Священним Синодом та Архієрейським собором нашої Церкви рішення, ухвалені за час від Об'єднавчого Собору, відображені у відповідних синодальних документах і соборних постановах, у тому числі судові діяння.

3. Засвідчити бажання і готовність нашої Помісної Церкви вести діалог, мета якого – досягнення єдності українського Православ'я навколо київського престолу на засадах Томосу про автокефалію та згідно з принципами, які раніше вже було подано Архієрейським собором.

4. Підтримати, як це вже зробив Архієрейський собор, Предстоятеля ПЦУ в питанні незалежності Церкви від зовнішніх впливів на церковне життя і церковне управління.

Собор також ухвалив Послання до пастирів та Декларацію «Про негативне ставлення до гріха содомії (гомосексуалізму), його пропаганди у суспільстві, до гендерної ідеології і так званих одностатевих шлюбів (одностатевих співжиттів)».

Делегати ухвалили й інші рішення, з якими можна ознайомитися на сайті *pomisna.info*.

Помісний Собор Православної церкви України є вищою владною інституцією, що представляє церковну повноту: мирян, чернецтво, духовенство та єпископат з усієї України.

За Статутом ПЦУ Помісний Собор скликається Предстоятелем раз на п'ять років. Оскільки поточний рік є п'ятим від часу проведення попереднього Собору, то Священний синод і Архієрейський собор ухвалили рішення провести його напередодні 1035-ї річниці Хрещення України-Руси, – попри всі труднощі й небезпеки, пов'язані з триваючою повномасштабною російською агресією.

Владика Михаїл на урочистостях у Києві

З нагоди вшанування рівноапостольного князя Володимира та 1035-річчя Хрещення Руси-України митрополит Луцький і Волинський взяв участь у святкових богослужіннях.

28 липня в Успенському соборі Києво-Печерської лаври високопреосвященний взяв участь у Божественній літургії, яку очолив Митрополит Київський і всієї України Епіфаній. Із Предстоятелем співслужив єпископат та інше духовенство нашої церкви, а також екзарх Вселенського Патріарха в Україні єпископ Команський Михаїл.

Архіпастир закликав посилено молитися за Україну

З нагоди Дня української державності, *28 липня*, митрополит Михаїл благословив настоятелям парафій та намісникам монастирів відслужити молебні.

Духовенство вознесло молитви за український народ, наших захисників, перемогу та мир.

У 2021 р. Президент України підписав Указ, за яким День української державності відзначають у День хрещення Київської Русі та свята рівноапостольного князя Володимира.

110 років тому відійшла у вічність Леся Українка

Перед пам'ятником їй в обласному центрі *1 серпня* відправили заупокійну літію, яку з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла очолив міський декан протоієрей Михайло Онищук.

Пам'ятні заходи за участю духовенства й мирян відбулися і в інших деканатах єпархії.

Лариса Петрівна Косач-Квітка народилася 25 лютого 1871 р. в місті Новограді-Волинському (тепер Звягель). Жила також у Луцьку та Колодяжному на Ковельщині. Вивчила 11 мов, у тому числі латину і грецьку. Перекладала твори Гомера, Гюго, Байрона, Гейне, Шекспіра. Написала загалом понад 100 власних віршів і 20 драм. Випустила три збірки. Смерть наздогнала поетесу в місті Сурамі в Грузії 1 серпня 1913 року.

Єпархіальний видавничий відділ «Ключі» випустив збірник вибраних творів Лесі Українки «Що дасть нам силу?», який складають її переклади Святого Письма та твори на духовну тематику.

Освячено відділення артроскопії обласної лікарні

У корпусі № 2 Волинської обласної клінічної лікарні, що в с. Тарасове Луцького районного деканату, відкрили відділення артроскопії.

Чин освячення відправив настоятель каплиці Великомученика і цілителя Пантелеймона в цьому корпусі священник Віталій Ващук *5 серпня*. У службі взяли участь завідувач відділення Микола Наїдко, інший медичний персонал. Після молитви о. Віталій побажав присутнім Божого благословіння, терпіння та успіхів у нелегкій праці.

За повідомленням прессекретаря лікарні Андрія Гнатюка, відділення артроскопії має 16 ліжок. Окрім цивільних пацієнтів, тут лікуватимуть і військових. Палати розраховано на двох людей, у кожній є санвузол.

Корпус № 2, адміністративно розташований у Тарасовому, зазвичай називають Боголюбами, як сусіднє село.

Спочив у Бозі відомий краєзнавець Геннадій Бондаренко

Після важкої хвороби на 78-му році життя відійшов до Творця професор Волинського національного університету ім. Лесі Українки, кандидат історичних наук та легендарний досліджувач нашого краю.

З благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла 5 серпня чин похорону в Будинку панахиди очолив голова інформаційно-видавничого центру протоієрей Віталій Собко.

Бондаренко Геннадій Васильович народився 19 січня 1946 р. в м. Сатанів на Хмельниччині. Після закінчення середньої школи працював бібліотекарем. У 1972 р. закінчив історичний факультет Кам'янець-Подільського педагогічного інституту, в 1977 р. – аспірантуру Київського педінституту. Відтоді трудився у ВНУ ім. Лесі Українки.

Із 1989 р. – незмінний голова Волинської обласної організації та член президії Національної спілки краєзнавців України. Із 1997-го брав участь у роботі геральдичної комісії Волинської облдержадміністрації. Тож на основі історичних традицій краю і за почином науковця створено герб і прапор нашої області. З 1 вересня 2005 р. за його ініціативою у школах краю запроваджено факультативний курс «Волинезнавство».

Цей науковець є автором понад 500 публікацій з історії України та Волині, організатор і учасник краєзнавчих конференцій «Минуле і сучасне Волині та Полісся», «Велика Волинь» і багатьох інших.

За вагомий внесок у дослідження історії краю Геннадію Бондаренкові присвоєно звання: заслужений працівник народної освіти України, лауреат премії імені Дмитра Яворницького Всеукраїнської спілки краєзнавців, лауреат обласної премії Волинського фонду культури імені Галшки Гулевичівни, почесний краєзнавець України.

Похоронили науковця на міському кладовищі, поблизу с. Гаразджа.

Хай з Богом спочиває воїн Дмитро Пержило

Чин похорону захисника в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці 7 серпня очолив декан протоієрей Микола Нецькар.

У скорботній проповіді душпастир зазначив, що такі, як Дмитро, пішли у бій, щоб вигнати ворога з нашої країни. Нехай Всевишній збереже кожного воїна, який взяв у руки зброю і пішов захищати свою землю, сім'ю, родину. Ми молимося за них, і хай Усемилостивий Господь їм допомагає.

Закінчення на с. 3

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

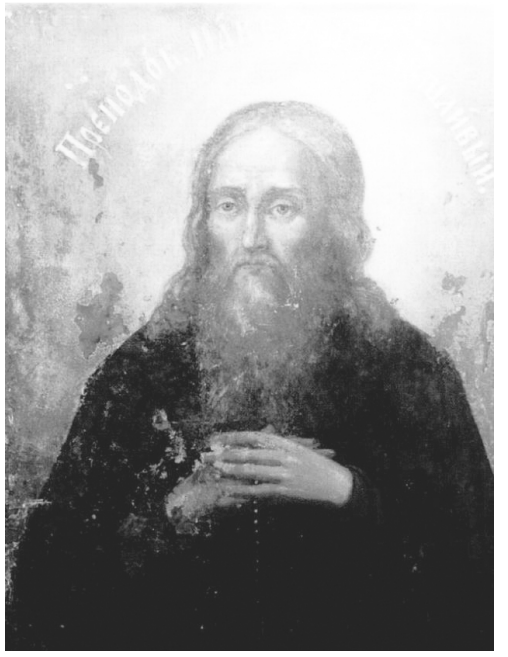

9 вересня – преподобного Павла Послушного, Києво-Печерського

Цей чернець наприкінці XIII – на початку XIV століть спасався у Дальніх печерах Київської лаври. Він увійшов до сонму святих під таким іменем, бо всім єством віддавався послуху своєму настоятелеві. Покірно виконував найважчі завдання, ніколи не бував бездіяльним, і навіть коли не ніс особливого послуху, то молов зерно на жорнах із невпинною молитвою.

Цей преподобний – яскравий приклад для всіх монахів і особливо студентів духовних навчальних закладів.

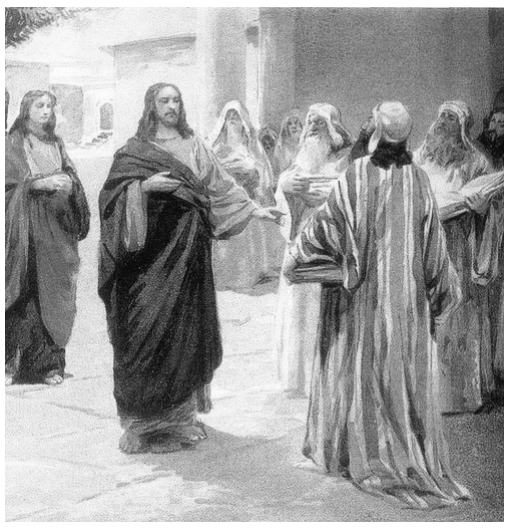

Яка заповідь найбільша?

У п'ятнадцяту неділю після П'ятдесятниці Православна церква знову нагадує, який із законів Божих є найголовнішим. Таке запитання було поставлено Синові Божому, аби впіймати на незнанні писаних правил.

«Ісус сказав йому: полюби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією думкою твоєю. Це є перша і найбільша заповідь. Друга ж подібна до неї: люби ближнього твого, як самого себе. На цих двох заповідях утверджується весь Закон і Пророки» (Мф. 22:37–40). Ці дві заповіді знаходяться в різних місцях Святого Письма – одна у Книзі Второзаконня (6:5), інша – у Книзі Левит (19:18). А Христос ставить їх разом і показує, що вони одна від одної залежні й одна одну доповнюють. Вони є головними заповідями.

Любити Господа можна лише тоді, коли конкретними земними богоугодними справами щоденно доводити Йому свою любов. Можна суто показово і теоретично вшановувати Його вчення, проголошувати молитви на людях і в той же час порушувати прописні істини. Адже тільки нашими руками Господь творить дива, піклується про наших із вами ближніх. Якщо ми любитимемо лише Творця і зневажатимемо творіння Його рук, то така любов залишиться порожнім гаслом.

Отож, перша заповідь – це любити Бога всім серцем своїм, всією душею своєю, всім розумінням своїм. Це, напевно, зрозуміло всякій віруючій людині. Ми знаємо, що в житті все залежить від Бога, Його премудрих намірів і від турботи про кожного з нас. Тому ця заповідь була зрозумілою, її прийняли всі юдеї та частина язичників.

Але наступні слова, які навів Христос, сприймалися далеко не так; і сьогодні їх мало хто належно сприймає. Господь сказав, що потрібно любити ближнього, як любиш самого себе. Дехто проголошену любов до самого себе вважає себелюбством і навіть гріхом. Але тут ідеться передусім про повагу до себе як до творіння Отця. А Він створив нас на подобу Собі.

Якщо ви займаєтесь пустослів'ям, обманом, лицемір'ям, то й не маєте поваги серед ближніх своїх. А починається повага від оцінки ближніми наших конкретних справ. Зневажаючи себе, зневажаємо Того, Хто нас створив і заклав у нашу свідомість паростки благородства і величі Божої.

На жаль, є ще багато таких християн, котрі тільки на словах пам'ятають ці заповіді, а живуть гнівом, помстою, гордістю, сваркою. Про таких апостол Іоан пише: «Хто каже: "Я люблю Бога", а брата свого ненавидить, той говорить неправду» (1 Ів. 4:20). А блаженний Августин учить, що хоча любов до Бога важливіша від любові до ближнього, але все-таки треба починати від любові до ближнього, бо «хто не любить брата свого, якого бачить, як може любити Бога, Якого не бачить?» (1 Ів. 4:20).

Любов – це те, що є плодом нашого духу; вона є частиною нашої природи. Коли ми кажемо, що когось любимо, то це мало б означати, що ми готові й померти за ту людину. Заради того, кого любимо, повинні жертвувати й собою. Багато нині «діячів» просторікують про любов до своєї Вітчизни і до народу, перебуваючи за кордоном і не бажаючи взяти до рук зброю для захисту від ворога. Чи будемо ми їх поважати після перемоги у війні та чи зможемо зрозуміти їхні пояснення боягузтва? І чи зрозуміють вони самі власну нікчемність і неповагу до самих себе?

Тому, якщо хочемо жити в Божій любові, то мусимо самі любити. Мусимо приймати Божу любов до свого серця у причасті та зі свого серця дарувати любов Богові й ближнім. А любов у широкому розумінні слова – це не тільки поцілунки-обнімання та співчуття, це, в першу чергу, готовність прийти на допомогу. Навіть жертвуючи власним життям. Іншої дороги до спасіння немає.

Віталій КЛІМЧУК

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2

Лучанин Пержило Дмитро Петрович, 1982 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду начальника лінійно-кабельної групи взводу зв'язку.

Загинув молодший сержант 8 липня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Ямпіль Донецької області. Похоронили героя на цвинтарі с. Літогоща Луцького району.

Політик і офіцер Сергій Слабенко. Вічна пам'ять полеглому!

Чин похорону в кафедральному соборі Святої Трійці очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл *10 серпня*.

У скорботному слові високопреосвященний зазначив, що цей захисник віддав своє життя за незалежність України. Тож маємо ним гордитися, бо він показав приклад справжнього чоловіка – мав ревність до Батьківщини, родини, праці. Будемо молити Господа, щоб Усевишній оселив його серед праведників. «Справжня чеснота християнина – це ревність до віри, життя, до правди», – наголосив керуючий єпархією.

У заупокійній відправі, зокрема, взяли участь декан собору протоієрей Микола Нецькар, інше духовенство.

Слабенко Сергій Іванович народився 28 серпня 1965 року в Луцьку. Закінчив Вище військово-авіаційне училище. У 2002–2006 рр. – народний депутат України 4-го скликання, голова підкомітету з питань діяльності судів, судочинства та судово-правової реформи. У 2006–2009 рр. працював заступником голови Атестаційної палати Волинської кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури. У 2015–2020 рр. – депутат Волинської обласної ради.

Призваний на військову службу за мобілізацією на посаду начальника відділення поточних бойових дій командного пункту штабу.

Загинув підполковник 30 липня ц. р. під час виконання завдання біля м. Оріхів Запорізької обл. Місцем останнього спочинку Сергія Слабенка стала Алея почесних поховань міського цвинтаря поблизу с. Гаразджа.

Віддали посмертну шану воїну Ростиславові Лужанцову

11 серпня чин похорону в кафедральному соборі Святої Трійці очолив його декан протоієрей Микола Нецькар.

У проповіді душпастир зазначив, що нині багато хлопців та дівчат ідуть захищати Вітчизну і свої родини від злого ворога – Московії. І кожен розуміє, що боронячи свою землю, треба думати не тільки про себе, але й про інших. Тож молімося за наших захисників і, уподібнюючись їм, нехай кожен скаже: хто, як не я.

Лужанцов Руслан (у хрещенні Ростислав) Сергійович, 1974 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду стрільця-помічника гранатометника. Загинув 1 серпня біля населеного пункту Північне на Донеччині під час виконання бойового завдання. Похоронили героя на Алеї почесних поховань міського кладовища, поблизу с. Гаразджа.

Завершив земний подвиг воїн Олександр Чертілін

Чин похорону в кафедральному Троїцькому соборі очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл 1*4 серпня*.

У надгробному слові архієрей зазначив: кожного воїна, якого ми проводжаємо на війну, чекаємо додому живим і здоровим. А цей герой великий в очах Божих, бо віддав найцінніше за свою родину, друзів та Батьківщину. Честь справжніх чоловіків – захищати Україну, свою землю. І свою справжню сутність вони проявляють на полі битви. Тож цей герой достойно, своїм життям проспівав Державний Гімн, бо Україна для нього – найцінніша.

Лучанин Чертілін Олександр Юрійович, 1985 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду оператора десантно-штурмового взводу. Загинув 8 серпня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Червона Криниця Запорізької області.

Віддали землі тіло героя на Алеї почесних поховань міського цвинтаря, що біля с. Гаразджа.

У ВПБА розпочався новий навчальний рік

15 серпня в домовому храмі Всіх волинських святих Волинської православної богословської академії відслужили молебень перед початком навчання.

Разом з тим, набір вступників продовжили й «друга хвиля» прийому в студенти тривала до 30 серпня, повідомили на сайті *vpba.edu.ua*.

Нагадаємо, що духовна школа пропонує навчання за спеціальністю «Богослов'я» (бакалавр та магістр), а також вступ до Волинського православного коледжу на богословське чи регентське відділення ВПБА для отримання диплома регента церковного хору та викладача християнської етики.

Знову втрата: захисник Дмитро Раєнков

16 серпня в кафедральному соборі Святої Трійці чин похорону очолив голова інформаційно-видавничого центру протоієрей Віталій Собко.

Лучанин Раєнков Дмитро Володимирович, 1988 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією на посаду оператора відділення інформаційних систем. Загинув 10 серпня під час виконання бойового завдання біля Урожайного Донецької області. Похоронили героя на Алеї почесних поховань міського кладовища, поблизу с. Гаразджа.

Молімося, щоб Господь простив йому всі провини й оселив там, де праведні спочивають.

Прийми, Боже, душу полеглого воїна Миколи Орєховського

Похорон у кафедральному Тріцькому соборі *19 серпня* очолив голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко.

Лучанин Орєховський Микола Романович, 1971 року народження, – колишній правоохоронець. Із перших днів повномасштабного вторгнення став на захист Вітчизни. Воював і під час АТО, був неодноразово поранений. Призваний на військову службу за мобілізацією на посаду номер обслуги 2-го мотопіхотного відділення 3-го мотопіхотного взводу.

Помер 16 серпня внаслідок поранень під час виконання бойового завдання біля населеного пункту Першотравневе Куп'янського району на Харківщині. Похоронили героя на Алеї почесних поховань міського цвинтаря, що поблизу с. Гаразджа.

Наш владика співслужив із Предстоятелем на Київщині

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл взяв участь у торжествах монастиря Святого Нектарія Егінського Переяславсько-Вишневської єпархії.

20 серпня, в одинадцяту неділю після П'ятдесятниці, високопреосвященний на запрошення митрополита Переяславського і Вишневського Олександра завітав у с. Ходосівку Обухівського району та долучився до Божественної літургії на території Преображенського храму монастиря, яку очолив Митрополит Київський і всієї України Епіфаній.

Село Ходосівка (історична назва – Феодосівка) названо на честь преподобного Феодосія Печерського, який звершував тут молитви та вважається його покровителем.

Святитель Нектарій Егінський, митрополит Пентапольський (Олександрійська Православна Церква) (1846–1920) – один з найбільш шанованих сучасних святих. Пам'ять подвижника вшановується 9 листопада, наступного дня після дати смерті, та 21 серпня – в день перенесення мощей у 1953 році. Мощі святителя Нектарія перебувають у заснованому ним монастирі Святої Трійці на острові Егіна. Автор відомого канта на честь Пресвятої Богородиці «Радуйся, Невісто неневісная».

Відзначили свято українського стяга

23 серпня з нагоди Дня Державного Прапора України заходи пройшли в усіх деканатах єпархії.

Традиційно відбулось урочисте підняття полотнищ біля духовної консисторії. Митрополит Луцький і Волинський Михаїл відслужив молебень та окропив українське державне та єпархіальне знамена. В урочистостях взяли участь канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, декан кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Микола Нецькар, соборне духовенство, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін, професорсько-викладацький склад, студенти.

У цей же день вихованці недільної школи «Музики Богородичного храму» луцької парафії Введення Пресвятої Богородиці виступили в селищі Колки Маневицького благочиння. Добродійний захід відбувся для дітей загиблих воїнів. Юні лучани тримали в руках прапор, подарований захисниками, які проходили реабілітацію.

У День Незалежності – посилена молитва за Україну

З благословення митрополита Михаїла у храмах єпархії *24 серпня* відбулися богослужіння з нагоди 32-ї річниці Незалежності України.

У кафедральному соборі Святої Трійці, що в обласному центрі, владика очолив молебень. У ньому взяли участь: декан протоієрей Микола Нецькар, інше духовенство, викладачі та студенти Волинської православної богословської академії.

Архієрей наголосив на значенні патріотизму і любові до рідної землі, які розкриваються саме в контексті усвідомлення того, ким ми є і чим є для нас наша Вітчизна. «Що було написано на козацьких стягах? „За віру православну і неньку Україну!" – наголошує високопреосвященний. – Визначення свого майбутнього, свого світогляду написано у цих словах. І це було важливо і для наших предків, і є важливим для нас – Батьківщина і віра православна».

«Впевнений, що Україна переможе в теперішній війні проти московитських загарбників. І Господь благословить нам мирне небо і процвітання для нашої землі», – наголосив митрополит Михаїл.

Інформаційна служба єпархії

ТОЧКА ЗОРУ

ЧИ Є КОНФЛІКТ ДУХОВНОСТІ МІЖ МОЛОДДЮ І СТАРШИМИ?

Протоієрей Михайло Бучак, головний військовий капелан єпархії і настоятель парафії в с. Княгининок Луцького районного деканату, розповів про це у черговому випуску телепередачі «Духовна абетка» на «12 каналі».

Душпастир вважає, що в церкві конфлікт може бути лише в розрізі духовності. Адже храм – це місце боротьби Бога і диявола за людські душі. Тому питання віку використовується для цієї боротьби.

Він пояснює, що, говорячи про молодь, нібито вона «не така», як були «ми», називаючи її цинічною, меркантильною, варто, насамперед, відповісти на питання: а чиї вони, ці діти?

У більшості відповідальність лягає не на дитину, а на батьків. Що дорослі передали, такий відбиток і маємо. «І якщо я кажу, що моя дитина погано поводиться, треба чесно відповісти самому собі: це ж моє відображення. Тому починай із себе, а тоді тільки переходь на питання дитини», – каже священник.

Отець Михайло Бучак нагадує, що в лавах ЗСУ багато саме молоді, тих, кого вважали винятково «споживачами розваг», а сьогодні вони віддають за нас своє життя. Причому більшість із них воюють щиро і свідомо.

Душпастир відверто зізнається, що не хотів би бути сьогодні у віці, наприклад, 18–20 років: «Якщо взяти світ від створення Адама і Єви, то в Раю було лише одне дерево пізнання добра та зла і його зачіпати не можна було. Через кожне наступне покоління кількість випробувань і спокус для молоді виросла у сотні разів. Молодь сьогодні не гірша, ніж ми. Просто вона має значно більше випробувань, аніж мали ми. І це випробування не в тому, що нічого їсти, пити, у що вдягнутися, а в іншому – інформаційний простір накладає багато психологічних, морально-етичних проблем. І якби я народився у недавні роки, то, мабуть, був би чи не найгіршим представником сучасної молоді… Молодим людям зараз непросто, і тому не звинувачую їх, а намагаюся зрозуміти».

На ті запитання, які ставить нам молодь, ми не готові відповісти: чому приходимо до церкви, у чому сутність життя?.. Молода людина старається докопатися до істини, а коли їй дають сурогат, вона каже: «Не хочу».

Часто старші ходять до церкви, а потім кажуть: «Ми їздили до ворожки». Тобто вони ставляться до відвідування церкви як до ритуалу, що здійснює і ворожка. А яка різниця тоді? Не маючи внутрішнього змісту, такі дії «нівелюють» церкву. Для старшого покоління важливо, яка ікона «найсильніша», і в цьому теж трагедія. Бо найбільш цінне, що у нас є, – це Христос, і найбільш цінне, що Він нам передав, – Святе Причастя Тіла і Крові Христа.

Найцінніше – вміння любити і відчувати любов. Якщо цього немає – оце трагедія сучасних поколінь. Віра – це така «енергія», яку не передати розумом, а тільки серцем. От якби це було в молодших і старших людей, тоді б вони наближалися один до одного. Як, наприклад, апостоли Петро й Андрій, які ловили рибу, і Христос сказав їм: Ідіть за Мною. І вони, малограмотні люди, повірили Йому, відчули Його серцем і пішли за Господом… Проблема молоді ще й у нестачі позитивного прикладу.

Молодим людям дали багато можливостей, але вони не виправдовуються. І так стається, що Господь посилає нам випробування. Хоча і в тяжких обставинах – у час війни, але та ж молодь сьогодні волонтерить, воює, молиться. Вона змінюється, бо змінюються обставини і людина показує часто свої кращі якості. Кожен має здатність змінюватися. Це непростий процес, але з Божою поміччю…

Бог не чинить нас роботами, та й ми самі цього не хочемо. Краще, щоб наші діти діяли «з-під палки» – чи в світлі любові, щоб робили щось, бо люблять нас – чи бояться? Ось на ці питання потрібно щиро відповісти самим собі, радить священник.

Він з досвіду знає: аби навчити молодь – треба змінитися самим. Бо не люблячи їх такими, як вони є, ненавидячи їх такими, як вони є, ми не досягнемо змін. Сатана тільки потирає руки, коли ми сваримося.

Діти мають менше шансів усвідомлювати проблеми, ніж дорослі. Адже той життєвий досвід, який є у старших, зобов'язує зрозуміти молодших. Бо вони не зробили тих помилок, що зробили їхні батьки. Хоча, мабуть, часто дорослим і хочеться скористатися «правом вето». Але це нічого не змінить, переконує душпастир. Він радить у спілкуванні з дітьми навчитися мовчати, дати їм випустити емоції, сказати все, що вони хочуть. Краще у той час помолитися, і це буде справжній урок, аніж підвищення голосу.

Вони – діти, ще «сирі», з них можна щось ліпити. Треба наближатися до того терпіння, яке мав Господь: любити їх такими, як вони є, проявляти милосердя і прощення у ставленні до них. І це більша насолода, аніж добитися зовнішнього виконання того, що від них вимагається.

Програма «Духовна абетка» – спільний проєкт «12 каналу» та єпархіальної телестудії «Собор». Ведуча Марія Вавринюк. Цей, а також усі інші випуски можна подивитися на сайті *pravoslaviavolyni.org.ua*, у розділі «Відео».

Олена МАЮК

ПЕРШІ ВІЗИТИ АРХІПАСТИРЯ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл здійснив іще ряд поїздок у ті громади, що не так давно влилися до складу Православної церкви України з МП. Приводами для цього були різні події в житті парафій, але спільними цілями – насамперед познайомитися з новими членами великої єпархіальної родини, підкріпити євангельським словом, архієрейським благословенням.

МАЙДАН-ЛИПНЕНСЬКИЙ

У цьому селі Маневицького деканату (Луцький р-н) керуючий єпархією здійснив освячення верхньої ризи престолу церкви Рівноапостольної княгині Ольги.

24 липня, в день ушанування цієї Божої угодниці, за Божественною літургією з високопреосвященним разом молилися: декани – маневицький протоієрей Андрій Закидальський, цуманський протоієрей Тарас Манелюк, настоятель протоієрей Василь Михалко, інше духовенство.

У слові владика, привітавши присутніх із престольним святом, зауважив, що Волинь віддавна була осередком християнства. Адже великий рівноапостольний князь Володимир хрестив Київську Русь тоді, як на заході нашого краю вже довший час поширювалося християнство. До речі, на думку ряду науковців, народився князь на Волині, у с. Будятичі.

Коли вшановуємо святих, виявляємо до них повагу і любов. Ця любов базується на конкретних вчинках. Ми любимо рівноапостольну Ольгу, тому прийшли до храму її пошанувати. Ми живемо з Богом, бо віримо в Нього. Відчуваємо до Бога любов, тож, отримавши її, хочемо нею поділитися. На завершення митрополит побажав усім великої любові, бо нею можна перемогти все.

Черговою священничою нагородою відзначено панотця, інших активних парафіян – благословенними грамотами.

За повідомленням о. Василя, цей Божий дім збудовано й освячено 2008 року. Попередній дерев'яний престіл не мав верхньої частини (саркофага).

Торік у квітні парафія, полишивши МП, возз'єдналася з Православною церквою України.

БОРОЧИЧЕ

Владика Михаїл уперше очолив Божественну літургію у храмі Пророка Іллі цього села Горохівського благочиння (Луцький р-н).

2 серпня, в день ушанування цього великого Божого угодника, з його високопреосвященством возносили молитви: старший декан протоієрей Андрій Сидор, настоятель парафії священник Андрій Андрусик, інше духовенство нашої та Володимирської єпархій. Архієрейськими благословенними грамотами нагороджено активних мирян.

Ще 2020 р. громада Пророка Іллі отримала копію Томоса – документ, що засвідчував зречення борочицької церкви від зверхності Московського патріархату. Однак тодішній настоятель довго зволікав, так і не підтримавши мирян. У травні 2023 р. парафія остаточно полишила МП, возз'єднавшись із Православною церквою України.

До слова, 15 червня 1989 р. місцеві селяни одні з перших в Україні вивісили жовто-блакитний прапор на найвищому місці Борочич.

РЖИЩІВ

Митрополит Михаїл одвідав парафію Зачаття праведною Анною Пресвятої Богородиці в цьому селі Горохівського благочиння.

6 серпня, в 9-ту неділю після П'ятдесятниці, за літургією з архієреєм молилися: старший декан протоієрей Андрій Сидор, настоятель протоієрей Роман Грінка, інші панотці.

Церковними відзнаками нагороджено старосту Володимира Семенюка та інших активних вірян.

Опісля душпастирі хресною дорогою вирушили до місця, де, за розповідями старожилів, колись починалося село, й освятили поклонний хрест, оздоблений образами.

Цей Божий дім має давню і цікаву історію. У старі часи на місці теперішнього села був острів, що, вочевидь місцевою говіркою, так і називався – Вістрів, оточений болотами. Після звільнення князем Данилом 1256 р. від татар острів почали заселяти і побудували церкву. Людей із часом збільшувалося, і храм уже не вміщав усіх. У 1395 р. теперішня Горохівщина увійшла до складу Польщі. Вістрівськими землями заволодів шляхтич Жищовський. Імовірно, від його прізвища, помилково прочитаного як Ржищовський (у польській мові буквосполучення *rz* читається як *ж* або *ш*), походить назва села.

У 1756 р. тут побудували новий храм – Анно-Зачаттієвський. Під час Першої світової війни влада заборонила в ньому

богослужіння, з дзвіниці зняли дзвони і вивезли їх. Нові придбали щойно у 1935-му. Тож під час Другої світової селяни вже самі зняли дзвони і закопали їх, аби знову не відібрали. У 1958 р. церкву відкрили, але через два роки знову закрили. І відновили богослужіння через тридцять літ, у 1989-му. Весь цей час віряни берегли святиню і за потребою ремонтували її.

У ржищівському храмі трапляються Божі дива. Так, перше чудо помітили у вересні 2022 р. – замироточила плащаниця. Інша подія сталася 28 липня цього року, коли неймовірне сяйво огорнуло купол дзвіниці, а хрест став подібним на постать Богородиці.

У грудні, на престольне свято, віряни відзначатимуть 267-річчя своєї святині, яка є пам'яткою архітектури національного значення.

Громада вийшла з підпорядкування МП і возз'єдналася з Православною церквою України. Торік 7 липня правили першу літургію в лоні ПЦУ.

КИЯЖ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл 13 серпня вперше побував у храмі с. Кияж Рожищанського деканату (Луцький р-н).

Чин освяти престолу і загалом усієї церкви звершено на честь Почаївської ікони Божої Матері. За Божественною літургією в 10-ту неділю після П'ятдесятниці з високопреосвященним молилися: благочинний і настоятель парафії протоієрей Василь Шняк, декан священник Микола Царик, інше духовенство. Архієрейськими благословенними грамотами нагороджено доброчинців і активних парафіян.

У проповіді керуючий єпархією зазначив, що змінюючи стереотипи, обираємо самі для себе українські святині, щоб розуміти, якого ми роду і хто наші батьки. Не знаючи цього, не можна рухатися вперед. Владика зауважив, що інколи ми частіше пам'ятаємо дати вшанування ікон інших народів, аніж своїх, українських. А маємо знати, коли день особливого вшанування Почаївської чи Волинської святинь.

Тож змінюючись самі, міняємо і своє ставлення до Бога, до себе та всього, що пов'язане з нашим життям і життям ближніх. Вже не боїмося сказати правду самим собі. Варто кожен крок робити обдумано. А для цього треба йти за Христом і виконувати все, чого навчає Господь.

Церкву Воскресіння Христового в цьому селі збудовано й освячено 2014 року. Торік у липні громада влилася в ПЦУ, полишивши МП. За словами душпастиря, селяни вирішили змінити назву храму на честь Почаївської чудотворної ікони Богоматері. Для цього скликали парафіяльні збори.

Оксана КАРНКОВСЬКА

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

ЖИДИЧИНСЬКІЙ ВІДРОДЖЕНІЙ ОБИТЕЛІ – 20 РОКІВ

З цієї нагоди відбулись урочистості у храмі Святителя Миколая Чудотворця однойменного чоловічого монастиря цього села Ківерецького деканату (Луцький р-н).

Божественну літургію 23 липня, в сьому неділю після П'ятдесятниці, очолив перший її намісник архієпископ Кропивницький і Голованівський Марк. Із ним співслужили благочинний монастирів єпархії архімандрит Константин (Марченко) із братією обителі.

Напередодні свята монастир відвідали фахівці Асоціації в'їзних туроператорів України з Києва, Одеси та Львова щодо напрацювання програми презентації Жидичина іноземним гостям.

Свято-Миколаївський монастир у цьому селі вперше згадується в Літописі руському під 1227 р. Тоді там перебував чудотворний образ святителя Миколая, до якого приїжджав на вшанування князь Данило. 1723 р. побудували муровану церкву на честь цього Божого угодника. Відомо, що син Б. Хмельницького Юрій постригся в цьому монастирі у ченці під іменем Гедеон і став його архімандритом. У першій третині XVIII ст. дерев'яні споруди перебудували на кам'яні, а його головною святинею стала мурована Миколаївська церква типу базиліки, споруджена 1723 р.

У 1795-му за наказом цариці Катерини II обитель ліквідували. Наприкінці XIX ст. резиденцію єпископів із садом монастиря передали Почаївській лаврі.

Із 1921 р. в приміщенні монастиря розмістили притулок для інвалідів Першої світової війни та дітей-сиріт. Тут, у єдиному на Волині опікунському закладі, викладали українською мовою.

У 30-х роках XX ст. митрополит Полікарп (Сікорський) влаштував у Жидичині свою літню резиденцію. У митрополичих палатах під його керівництвом працювала комісія з перекладу Біблії на українську мову. Після Другої світової війни у приміщеннях обителі розмістилася школа, а коли збудували нову, споруда повністю занепала. І лише 23 липня 2003-го почалося відродження Жидичинського монастиря.

19 лютого 2005 р. освячено домовий храм Преподобного Миколи Святоші, князя Луцького.

Нині Свято-Миколаївський монастир – це комплекс споруд, що перебуває під охороною держави, та два скити: Свято-Духівський (освячений 2010 р.) і Петро-Павлівський (освячений 2015 р.).

При монастирі діє бібліотека, недільна школа, культурологічна світлиця, молодіжне братство «Мирт», хор «Воскресіння», просвітницько-видавничий центр Преподобного Миколи Святоші, князя Луцького, музей історії обителі. Щороку проводяться наукові Миколаївські читання. Ведеться будівництво соборного храму на честь Успіння Пресвятої Богородиці (нижній престол) та Воскресіння Христового (верхній).

У 2020 р. в підземеллі головного храму віднайдено понад трьохсотлітню усипальницю, де поховано настоятелів монастиря, духовенство, будівничих, які очолювали і відновлювали обитель та упокоїлися в XVI–XIX ст. Серед них – архімандрити Іона II, Флоріан (Корсак), єпископ Холмський Августин (Лодзята) й інші.

На території проводять благодійні ярмарки на підтримку Збройних сил України. А ще тут можна милуватися красою лаванди.

ПРАЗНИК З АРХІЄРЕЄМ У ХРАМІ ОБЛАСНОЇ ЛІКАРНІ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл 9 серпня побував у домовій церкві Великомученика і цілителя Пантелеймона цієї медичної установи (просп. Грушевського, 21) з нагоди храмового свята.

У проповіді архіпастир нагадав слова зі Святого Писання щодо зцілення. Господь дав нам «рецепт»: «Чи хто з вас занедужає, нехай покличе пресвітерів Церкви і нехай помоляться над ним, помазавши його оливою в ім'я Господнє» (Як. 5:14). Тож маємо оливу і священників, молимося, – а не допомагає. Бо віра замала. Але Господь по Своєму милосердю не покидає нас і в цей момент, дає нам лікарів, бо не кожен може бути глибоко віруючим. Тому ми повинні з удячністю приймати це. І піклуватися не лише про душу, а й тіло і з любов'ю ставитися до нього. Адже наше тіло, за Новим Завітом, є храмом Духа Святого, яке нам подарував Творець, пояснює керуючий єпархією.

За Божественною літургією із високопреосвященним молилися: канцлер протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін, настоятель протоієрей Назар Бабій, інше духовенство.

Церковними відзнаками нагороджено медичних працівників, які активно допомагають військовослужбовцям. Серед них медбрат, який недавно був важко поранений на війні.

Під час богослужіння відбулося освячення запрестольної ікони Волинської Богоматері та запрестольного хреста, власноруч виготовлених парафіянами для цього храму.

В обласній клінічній лікарні церква у різних приміщеннях діє з 1995 р. Божий дім, освячений у травні 2015-го владикою Михаїлом, розміщено при вході в поліклініку, навпроти реєстратури. Його облаштували в колишньому гардеробі терапевтичного корпусу. Отець Назар, який є четвертим настоятелем, править тут із 2005 р. При храмі діє недільна школа, молодіжне братство, влаштовують дитячі табори, літературні читання.

Оксана КАРНКОВСЬКА

РАДИМО ПРИДБАТИ

НАШ ЗЕМЛЯК ВОЛОДИМИР ВЕЛИКИЙ

У луцькому видавництві «Надстир'я» вийшла друком поважна книга «Батьківщина святого Володимира. Волинська земля у подіях X століття».

Її автор доктор архітектури зі Львова Юрій Диба пише: «Тема локалізації малої батьківщини хрестителя Руси, що лягла в основу цієї книжки, спрямовує увагу читача до вузького географічного регіону на території Західної Волині, розташованому у межиріччі Західного Бугу та його правобережної притоки – річки Луги». Ця невелика частка нашої Вітчизни відіграла чималу роль в історії, особливо з огляду на фігуру князя Володимира Великого.

Науковець старався викласти всі доступні дані про цього видатного діяча без політизації образу. Адже «тисячоліття, яке відділяє від нас постать святого Володимира, ретушувало його істинний образ та приховало мотивації дій та вчинків князя». Політичні розрахунки, економічна вигода входили в наміри рівноапостольного так само, як і прагнення просвітити Русь істинною вірою.

Великим відкриттям для читача стане аргументація вченого, що Новгородом спершу називали ґóрод над Лугою, котрий згодом став називатися Володимиром, а через століття з лишком засновано й Новгород над річкою Волхов, на північній Русі.

То де ж мала батьківщина князя Володимира? У якому місті чи селі нашого краю? Про це Ви дізнаєтеся, придбавши книгу за телефонами завідувача єпархіального видавничого відділу «Ключі» Дмитра Головенка: 050 339-73-66, 067 570-57-97.

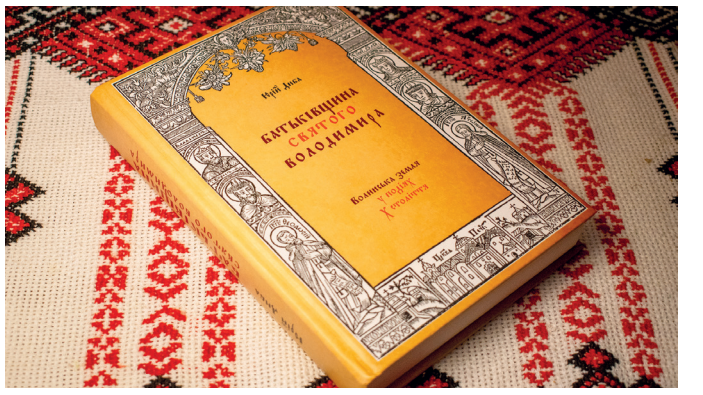

НОВОСТИЛЬНИЙ КАЛЕНДАР – ЩЕ Й ДО КІНЦЯ РОКУ

З першого вересня, тобто з початку нового церковного року, Православна церква України перейшла на новоюліанський стиль. До нього треба звикнути, бо всі дати, крім Великодня і прив'язаних до нього, зміщуються на 13 днів уперед.

Видавничий відділ «Ключі» нашої єпархії завчасно видав цілорічний календар на новому стилі, а тепер іще й окремо на ті місяці, що залишилися до кінця року, тобто на вересень–грудень.

Придбати цей календар (див. фото на с. 1) можна в храмах і монастирях єпархії та за тел. 050 339-73-66, 067 570-57-97 (Дмитро Головенко).

Віктор ГРЕБЕНЮК

АЗИ ПРАВОСЛАВ'Я

ЧИ БУВАЮТЬ ВІЩІ СНИ І ДО ЧОГО ВОНИ СНЯТЬСЯ?

Про це розповідав протоієрей Віктор Михалевич у програмі «Церква і релігія» на телеканалі «Конкурент TV».

Третину життя людина проводить уві сні. І, як пояснює панотець, душевне життя навіть тоді не припиняється, а лише переходить зі свідомого стану в підсвідомий. Розгорнувши Священне Писання – дитячу Біблію чи повну Біблію, – можемо з першої ж книги, Буття, прочитати, що є праведні та неправедні люди. Так от, праведному Йосифові сняться віщі сни і він має їх тлумачення. Сни сняться фараону, слугам фараона, сняться Навуходоносору, який запитує його значення у пророка Даниїла.

Розгортаємо Новий Завіт, Святе Євангеліє і бачимо, що саме у снах Господь застерігає Йосифа Обручника щодо Марії і Богонемовлятка Ісуса, говорячи: «Устань, візьми Дитятко і Його Матір, і втікай у Єгипет, і пробудь там, поки Я тобі не скажу, бо Ірод розшукуватиме Дитя, щоб Його вбити». Коли Ірод помер, ангел Господній з'явився уві сні Йосифові в Єгипті і сказав: «Устань, візьми Дитятко та Його Матір і вернися в ізраїльську землю…»

Тема снів завжди була актуальна і спонукала вчителів церкви, святих отців шукати відповіді на ці запитання. І тому від них ми маємо досить багато мудрих порад.

Найперше, вони всі сни поділяють на три категорії. Перша – найпоширеніша: йдеться про пусті, суєтні сни. Із загальної кількості становлять 90 %. Вони нічого не значать, а є відображенням у нашому мозкові того всього, чим живемо упродовж дня, – тривоги, хвилювання, клопоти. І на такі сни вчителі церкви взагалі радять не звертати уваги й не шукати їм тлумачення.

Друга категорія – сни із духовним забарвленням, сни з духовного світу. Серед них є бісівські спокуси. Часто вони трапляються у подвижників. У своїх писаннях святі отці пояснюють це явище тим, що коли в часі сну наша свідомість приспана, коли людина перебуває у розслабленому стані, може входити спокуса. І ознака снів з духовного світу – вони тривожать, бентежать, людина прокидається «у холодному поту», їй страшно, далі вже заснути не вдається, думка думку наздоганяє… І тут є певні поради, підказки. Головне – не розпочинати говорити про цей сон усім підряд. Особливо рідним людям. Бо мама, дружина, дітки – вони не є експертами, а ми їх втягуємо в те осквернення, яке було під час сну, каже отець Віктор Михалевич. Він радить: якщо такий сон приснився людині воцерковленій, християнину, то від нього треба очиститися. Найкраще це зробити молитвою, читанням Святого Письма або ж послухати в запису Псалтир,

акафісти, чи покаянний канон Андрія Критського (він дуже помічний), або будь-що інше, що допомагає налаштуватися на присутність Божу, на святість.

Симеон Новий Богослов пише: «Те, чим душа зайнята і про що говорить тілу в бадьорості, про те мріє або філософствує вона й уві сні: якщо проводить увесь день у клопотах і справах житейських, то те ж суєтить її у сні; якщо ж вона наповнюється божественним, небесним, то й під час сну вона перебуває у цьому й умудряється видіннями».

Святитель Феофан Затворник дає пораду: «Ви питаєте, чи можна вірити снам? Краще не вірити, тому що ворог і вдень багато пустого навіює в голову, а уві сні це йому ще зручніше. Якщо якісь сни збуваються, то дякуйте Богові за милість, за приємні та повчальні сни дякуйте. Від снів звабних, спокусливих швидше очищайте після пробудження душу свою і пам'ять. Найкращий засіб для цього – молитва і читання євангельських повчань. Зосереджуйте на них усі свої помисли й внутрішнього погляду з цього не відводьте. Погані думки негайно почнуть слабнути й відійдуть».

Тобто, пояснює душпастир, якщо наснилися сни з другого розряду, слід умитися, помолитися і «куди ніч – туди й сон». Коли ж видіння у сні нав'язливі, треба очистити душу особливим молитвослів'ям, послухати щось цінне. Бо те, що входить у наше вухо, сильніше очищає нас і допомагає нам. Коли ми збентежені, налякані, молитися з молитовника буде непросто. Якщо є така можливість, того дня зайдіть до священника, духівника, з яким теплі взаємини. Можна поспо-відатися в тому, що тривожить душу, і якщо є змога – причаститися. Це стане хорошими ліками проти другої категорії снів.

Третя категорія – віщі сни. Вони сняться один чи два рази за життя або й ніколи. Їх ще називають пророчими. Сни, які згадуються в Біблії, мають вплив протягом життя. Пророчі сни від Бога – вони не забуваються.

Чи варто приділяти увагу і розрізняти, з якого «світу» сон? Панотець, посилаючись на писання вчителів церкви, каже, що цього робити не слід. У Бога є багато методів, як донести Свою волю. Досвідчені духівники переконані, що будуть підказки усе життя, і не один раз, коли людина скаже: «Ось що це означало, ось що мені снилося!». Тобто віщі сни сняться в особливий час і про це людина дізнається у свій час.

Підсумовуючи, священнослужитель розповів загальноприйняте правило, яке вивели для своїх духовних чад учителі церкви: не приймай і не відкидай. Себто до снів треба ставитися дуже обережно, щоб не втягнути себе у цю «гру». Особливо неправильно, недуховно, як каже Святе Письмо, шукати тлумачення снів у сонниках, які написані якимись медіумами, чарівниками, людьми, які займаються окультизмом. Це – гріх! «А ви не прислухайтесь до ваших ворожбитів, і до ваших сновидців, і до ваших знахарів, і до ваших чарівників, що говорять до вас … бо вони пророкують вам неправду, щоб віддалити вас з вашої землі, і Я вас вижену, і ви погинете», – говорить Господь устами пророка Єремії.

Тобто лукава сила чи її служителі говорять напівправду. Найперше всю правду знає Господь Бог. У Його руках доля людини, і вона може змінюватися. Буває, що людині наснилося, вона шукає тлумачення цьому і стає залежною від того, що снилося, і це небезпечно, пояснює протоієрей.

Він каже: порадившись про сон із духовним наставником, можна отримати певні підказки. Вони зводяться до одного – у чому мій урок. Можливо, цей сон викриватиме, показуватиме слабкі місця людини, якісь нечестиві речі. Може приснитися, наприклад, що сквернословить, грубо свариться чи інше, то духівник скаже: ймовірно, є внутрішній запит, де треба бути уважнішим. Можливо, пригадати, коли востаннє був у сповіді, у причасті, які взаємини із власним сумлінням, батьками, рідними, колегами. І виправити треба ці речі, прийшовши до храму. Тому, коли сняться розпуста і страхіття – належить очистити, освятити душу молитвою, Священними Писаннями, порадами духівника, таїнствами сповіді та причастя.

Якщо сняться померлі, які говорили до нас, то на це преподобний Амвросій Оптинський казав: людина, яка померла, не приходить і не говорить. Це Господь може допустити, щоб вам приснилося, що, наприклад, мама чи інший хтось померлий приходили і говорили.

«Коли ми говоримо, що "допущено у сні", це не гра слів. Треба розуміти: якщо Господь допускає такий сон, то слід задуматися, що ж він для мене значить, що ж я маю зрозуміти. У переважній більшості, коли наснилися рідні люди, то духівники кажуть, що вони насправді просять молитви. Якої молитви просить померла людина? Молитва – це стяжати, набувати Божу милість. І оцю Божу милість ми повинні набувати для них. Це означає, що потрібно прийти до храму і відслужити панахиду. Наші померлі рідні потребують любові у вигляді молитви, але потребуємо молитви і ми самі. Коли людина це виконує, та потреба, яка виникла, задовольняється, на серці стає легко, це світла пам'ять про спочилих», – пояснює душпастир.

Дуже цінно, каже отець Віктор Михалевич, коли християнин, який молиться, у якийсь момент, згадавши спочилого рідного, відчуває тепло на серці.

«Хай Господь допоможе нам, щоб і в часі сну, і в часі пильнування, коли ми не спимо, щоб ми жили для Господа!» – підсумував священнослужитель.

Програма «Церква і релігія» – спільний проєкт каналу «Конкурент TV» та єпархіальної телестудії «Собор». Повністю випуск можна подивитися на сайті *pravoslaviavolyni.org.ua*, у розділі «Відео».

Олена МАЮК

БЛАГОДІЙНІСТЬ

ЗБИРАЮТЬ КОШТИ ДЛЯ НАБЛИЖЕННЯ ПЕРЕМОГИ

Випускники Волинської православної богословської академії збирають пожертви, щоб прискорити поразку ворога. Тож волонтерки Свято-Василівського монастиря, що в Луцьку, організували доброчинний захід, сприяючи в цьому.

19 серпня, на свято Преображення Господнього, на території кафедрального собору Святої Трійці відбувся благодійний ярмарок. Продавали солодощі для придбання дронів для спецпідрозділу «Любарт», а також на пальне та ремонт авто для евакуації поранених військових і цивільних. Під час заходу вдалося зібрати більш як 38 тис. грн. Окрім того, волонтерка Ольга Чахрайчук продавала квіти, вирощені сім'єю одного з бійців «Любарта» Тараса Висоцького, а це ще понад 20 тис.

Переказати пожертву можна й надалі:

на дрони – за номером карти 5375 4112 0765 8894 (Висоцький Т.) або https://send.monobank.ua/jar/ALFXpx9pjY;

на евакуацію поранених – 5375411406150644 (Холодов Р.) або https://send.monobank.ua/jar/282EidFUcP.

Тарас Висоцький, цьогорічний випускник нашого духовного вишу, з перших днів війни є добровольцем і виконує завдання у зоні бойових дій.

Випускники ВПБА Роман Холодов і Дмитро Яницький разом із командою із початку повномасштабного вторгнення займаються евакуацією поранених.

Ольга ВЕРЕМЧУК

ДОБРОЧИННІ ЗАХОДИ У КІВЕРЕЦЬКОМУ ДЕКАНАТІ

На території чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця, що в с. Жидичин, та його скиту Апостолів Петра й Павла у с. Липляни після Божественної літургії, 13 і 19 серпня, збирали кошти на придбання автомобіля військовій частині, у якій служить капеланом волинський ієромонах Пимен (Мех). Доброчинний захід триватиме й надалі, поки не буде досягнуто поставленої мети – 250 000 грн.

А біля храму Георгія Побідоносця с. Кульчин благодійний ярмарок відбувся на підтримку окремого загону спеціального призначення «Любарт», у якому служить паламар цього Божого дому Тарас Висоцький. Добру справу організувала матінка Надія Вонсіцька.

Акцію провели і в с. Небіжка поблизу церкви Великомучениці Варвари на потреби односельчан, які зараз служать у війську (організатор Ірина Ройко).

Долучитися можна й надалі, перерахувавши пожертву:

Кульчин – за номером картки 5375 4112 0765 8894 (Висоцький Т.) або https://send.monobank.ua/jar/ALFXpx9pjY;

Жидичин, Липляни – картка банку: 5375411207587606, ПриватБанк: 4149499397007053, або https://send.monobank.ua/jar/9AodHC3XQc; PayPal: danasos@ukr.net;

Небіжка – за номером картки 4149 4998 0747 1535 (Ірина Ройко).

Оксана КАРНКОВСЬКА

Офіційно

Протоієрею Павлові Сукманському дано благословіння звершувати служіння військовим капеланом у структурі Синодального управління військового духовенства (СУВД) (указ № 41 від 8 травня 2023 р.).

Протоієрея Василя Михайлишина призначено настоятелем парафії Святителя Йоана Золотоустого в с. Немир Рожищанського дек. (Луцький р-н) (№ 42 від 17 травня).

Священника Андрія Андрусика призначено настоятелем парафії Пророка Іллі с. Борочиче Горохівського деканату (Луцький р-н) (№ 47 від 13 червня).

Протоієрея Андрія Сеха призначено настоятелем парафії Преподобної Параскеви Сербської в с. Малий Порськ Ковельського дек. (№ 48 від 16 червня).

Священника Сергія Мельничука звільнено від обов'язків капелана Луцького гарнізонного військового госпіталю в/ч А – 4554, а священника Сергія Лісницького призначено на цю посаду (№ 50, 51 від 13 липня).

Протоієрею Володимирові Курчину дано благословіння звершувати служіння військовим капеланом у структурі СУВД (№ 52 від 18 липня).

Протоієрея Валерія Братуня призначено настоятелем парафії Святителя Петра Могили в с. Воля-Любитівська Ковельського дек. (№ 53 від 24 липня).

Священника Сергія Петрощука призначено настоятелем парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Новий Зборишів Луцького райдек. (№ 55 від 16 серпня).

Протоієрея Івана Зеленка призначено настоятелем парафії Великомученика Юрія Переможця в с. Седлище Ковельського дек. (№ 56 від 15 серпня).

Протоієрею Юрієві Біловусу дано благословіння звершувати служіння військовим капеланом у структурі СУВД (№ 57 від 22 серпня).

Протоієрею Миколі Фалюшу дано благословіння нести послух капелана територіальної оборони в Ковелі (№ 58 від 22 серпня).

Священника Володимира Господина звільнено від обов'язків настоятеля парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Крупа Луцького райдек. і священника каплиці Великомучениці Тетяни при коледжі технологій та бізнесу Волинського національного університету ім. Лесі Українки й відраховано зі штату єпархії з правом переходу в іншу (№ 59 від 22 серпня).

Священника Владислава Сагана відраховано з кліру парафії Собору Пресвятої Богородиці в с. Забороль Луцького райдек. і зараховано до кліру парафії Холмської ікони Богоматері в Луцьку (№ 60, 61 від 23 серпня).

Протоієрея Сергія Лівончука звільнено від обов'язків настоятеля парафії Великомученика Георгія Побідоносця в Луцьку (№ 62 від 23 серпня).

Протоієрея Едуарда Тарарука зараховано до кліру єпархії та призначено настоятелем парафії Великомученика Георгія Побідоносця в Луцьку (№ 63 від 23 серпня).

Священника Максима Очабрука призначено настоятелем парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Крупа Луцького райдек. (№ 64 від 23 серпня).

Протоієрея Юрія Устимчука призначено настоятелем парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Залізниця Камінь-Каширського дек. (№ 66 від 30 серпня).

Священника Олега Мицька призначено настоятелем парафії Різдва Пресвятої Богородиці в Камені-Каширському (№ 67 від 30 серпня).

Єпархіальний календар

6 жовтня

День народження: 50 років тому, 1973-го, – протоієрей Володимир Присяжнюк, луцький районний декан, настоятель парафії Архістратига Михаїла в с. Гірка-Полонка.

10 жовтня

День народження: 30 років тому, 1993-го, – священник Микола Царик, декан Свято-Михайлівського округу Рожищанського деканату (Луцький р-н), настоятель парафій Преподобного Сергія Послушного, Архістратига Михаїла в Рожищі, Апостолів Петра й Павла в с. Вишеньки.

12 жовтня

День народження: 50 років тому, 1973-го, – священник Юрій Глова, настоятель парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. Радомишль Луцького райдек.

26 жовтня

День освяти храму: 200 років тому, 1823-го, – церква Різдва Пресвятої Богородиці в с. Кричевичі Ковельського дек.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Господь благословляє на многії і благії літа!

Інформаційно-видавничий центр єпархії буде вдячний за повідомлення про помилки чи недопрацювання в цій рубриці газети, а також у календарному розділі сайта pravoslaviavolyni.org.ua. Ще краще звертатися за кілька місяців до ювілею і переконатися, що все гаразд.

Співчуття

ПОПРОЩАЛИСЯ З ВОЇНОМ МИКОЛОЮ ГАЙДАЄМ

Виконуючи службовий обов'язок, загинув сержант Микола Гайдай, брат священника Андрія Гайдая, інспектора Волинської православної богословської академії.

Чин похорону відправили 3 серпня у храмі Йоана Богослова с. Сьомаки Луцького районного деканату. Богослужіння очолив декан округу й настоятель парафії протоієрей Валерій Владика. З ним служили ректор ВПБА протоієрей Володимир Вакін, інше духовенство єпархії.

Висловлюємо щирі співчуття о. Андрієві та всім рідним полеглого захисника. Нехай милосердний Господь упокоїть його душу в Царстві Небесному.

Микола Гайдай народився 19 грудня 1995 р. Був призваний на військову службу за мобілізацією. Загинув 26 липня під час виконання бойового завдання в районі населеного пункту Роботине Запорізької області.

ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ БУДІВНИЧИЙ І МЕЦЕНАТ ВІКТОР ЧОРНУХА

На 71-му році життя перестало битися серце почесного громадянина міста Луцька, багаторічного невтомного керівника підприємства «Луцьксантехмонтаж № 536».

Заупокійні відправи – парастас і чин похорону – очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл у кафедральному соборі Святої Трійці. З архієреєм, зокрема, молилися декан собору протоієрей Микола Нецькар, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін та інше духовенство.

У скорботній зворушливій проповіді високопреосвященний зазначив, що Віктор Григорович своїми добрими справами засвідчив, як потрібно любити свій край. Був порядним у вчинках, словах. З ним приємно було спілкуватися. Звичайно, що відтепер настане інша епоха і прийдуть інші люди. Тож «завжди пам'ятаймо і згадуймо у своїх молитвах цього воістину великого чоловіка, який був другом для всіх», – закликав владика. Будівлі, зведені ним, ще довго нагадуватимуть про нього.

Чорнуха Віктор Григорович народився 21 серпня 1952 р. в селі В'язове Охтирського району Сумської області. Трудову діяльність розпочав токарем на Харківському заводі поліграфічних машин. У 1971–1976 рр. навчався в Харківському автомобільно-дорожньому інституті. У грудні 1998-го його обрано головою правління ВАТ «Луцьксантехмонтаж № 536», а з 24 травня 2011 р. – він голова наглядової ради цього акціонерного товариства.

У 2000-му ім'я Віктора Григоровича занесено до енциклопедичного збірника «Видатні інженери-будівельники України».

За високий професіоналізм та вагомий внесок у розвиток галузі В. Чорнуха удостоєний звань: заслужений будівельник України (1998 р.), почесний громадянин міста Луцька (2003 р.). Був меценатом і жертводавцем багатьох храмів, а також Волинської православної богословської академії.

Похоронили небіжчика 8 серпня на міському цвинтарі, що поблизу с. Гаразджа.

Управління єпархії висловлює глибокі співчуття родині новоспочилого. Молимося за упокій душі та просимо Господа оселити її, де праведні спочивають.

Роздуми

ХАБАР І «ВЗЯТКА»

Мед і бджоли часто згадуються у Священному Писанні, зазвичай символізуючи достаток, благо, добробут, правду… Десятки разів Земля обітована. тобто Палестина, йменується у Старому Завіті землею, «де тече молоко і мед». Святий Іван Предтеча в пустелі харчувався диким медом; так само рятувалися від голодної смерті мандрівники і мученики; мед уживав Ісус Христос. Але найчастіше мед у Біблії означає мудрість Божу, істину, слова, приємні для людини та корисні для її душі.

Чи хтось із вас чув, щоби пасічники висловлювалися про бджолиний ужинок термином «хабар»? У них для цього є точніше слово – «взятка». Це не росіянізм, це наповнений змістом термін від нашого дієслова «взяти». Взяти від природи і навколишнього середовища те, що можна зібрати найбільше. Коли цвітуть сади і різнотрав'я, робочі комахи про спочинок не згадують: носять, носять і носять… Нектар переробляють у мед, складають у стільники і закупорюють кожну комірку про запас. Один потужний бджолиний рій може принести за сезон центнери цілющого і запашного продукту.

Чи не пишним цвітінням різнотрав'я для військкоматів стала мобілізація у час війни з агресором, із мови («языка») котрого і пішло «взятка», тобто «хабар». Воно і в мирний час добре велося із «медозбором», адже не кожен бажав служити у війську і слухатися чужих команд. Були чіткі розцінки «відкошення» від армії, були надійні схеми отримання «мзди» через підставних осіб, був розподіл «взятки» відповідно до займаних посад, «по чину».

У П'ятикнижжі Мойсеєвім чітко говориться про неприпустимість хабарництва при винесенні судових рішень. «Дарів не приймай, бо дари роблять сліпими зрячих і спотворюють

Закінчення на с. 8

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку.

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 10.00 – 19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

ДИВІТЬСЯ
Передача «Духовна абетка»: середа – 20.00. «12 канал»

СЛУХАЙТЕ
Передача «Благо»: неділя – 6.30; FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ
Сайт *pravoslaviavolyni.org.ua* – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, газета, книги, аудіо, передруки.

Волинські єпархіальні відомості
За єдину Помісну Українську Православну Церкву!
Часопис Волинської єпархії Православної Церкви України

Свідоцтво про державну реєстрацію: ВЛ №219 від 03. 08. 2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Православної церкви України (Волинська духовна консисторія)
Віддруковано у ФОП Борсук Л. П., м. Луцьк, пр. Волі, 27. Тел. (0332) 71-03-01, ел. пошта: poligraftip_lutsk@ukr.net
Зам. № 2577 Наклад 1250 пр. Передплатний індекс: 91241.

РЕДАКЦІЯ
Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Арсен ГРЕБЕНЮК (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове.
Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім.
Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ
43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. volynkonsystoriia@ukr.net
Час роботи: понеділок-п'ятниця (крім святкових днів), 10:00-16:00, обідня перерва – 13:00-14:00

КЕРУЮЧИЙ ЄПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАЇЛ. Тел. (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер - протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віцеканцлер - протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82 Голова центру - протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії)
infosluzhba@ukr.net Сайт – *pravoslaviavolyni.org.ua* *info@pravoslaviavolyni.org.ua*
Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) – прессекретар протоієрей Віталій СОБКО.
pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські єпархіальні відомості». *hazeta.vyev@gmail.com*
Телестудія «Собор» – головний редактор диякон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. *blago@ukr.net*
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 *kljuchi@ukr.net*

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ

ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА
Голова – протоієрей Андрій МОВЧАНЮК. Тел. (050) 661-12-46, *garasd100@gmail.com*

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79

ВІДДІЛ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
Голова – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (095) 538-05-87

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЄПАРХІЇ У СПРАВАХ СІМ'Ї
протоієрей Василь КЛОЧАК. Тел. (066) 571-75-27

ВІДДІЛ З ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я ТА ПАСТИРСЬКОЇ ОПІКИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ
Голова – протоієрей Назар БАБІЙ. Тел. (066) 215-84-27

ВІДДІЛ ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ
Голова – ігумен Никодим (СМІЛИЙ). Тел. (068) 698-64-10

ПРОВЕДЕНО ДИТЯЧИЙ ТАБІР «СОКОЛЯТА»

Духовенство Свято-Михайлівського округу Рожищанського деканату (Луцький р-н) організувало християнсько-патріотичний табір для сімдесяти дітей 10–16 років.

Захід проходив 1–4 серпня в с. Сокіл. Його відкриття благословив митрополит Луцький і Волинський Михаїл, очоливши молебень на початок усякого доброго діла. У відправі взяли участь: декан округу священник Микола Царик, намісник місцевого Свято-Успенського монастиря архімандрит Яків (Мільян) та інше духовенство.

Таборяни відвідали церкви: Апостола Якова, брата Господнього, Святої Трійці та Успіння Пресвятої Богородиці. Для них влаштували різні конкурси, патріотичні ігри, купання, бульбашкове шоу, рухливі ігри, перегляд фільму, духовні бесіди, зустрічі з представниками поліції, ДСНС, військкомату.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЗАВЕРШИЛАСЯ ДРУГА ЗМІНА У ХРИСТИЯНСЬКИХ ТАБОРАХ

Другий заїзд наметового табору «Острів» для дітей віком 10–17 років тривав 31 липня – 6 серпня.

Як розповів у коментарі інформаційній службі єпархії декан Успенського округу Луцького районного деканату (Підгаєцька ОТГ) протоієрей Андрій Мовчанюк, на другу зміну прибули до 50 відпочивальників.

Програма була доволі насиченою. Зокрема, під керівництвом військових таборяни вчилися працювати з безпілотниками та у сферах піротехніки, стрільби, надавати першу медичну допомогу. Вони отримали чудову нагоду поспілкуватися і знайти нових друзів.

Та, звісно, головна складова в православному таборі – духовна. «Перша частина дня була присвячена активному відпочинку. А ось друга половина – на духовні теми. Діти і підлітки мали можливість спілкуватися зі священниками, обговорити різні питання, які їх цікавлять. Причому теми для обговорення ми обирали актуальні», – розповів о. Андрій.

Традицію проводити православне таборування із військово-патріотичною спрямованістю для дітей і підлітків тут підтримують уже 5 років поспіль. У двох заїздах цьогоріч

відпочили 140 юних мирян. «Відпочинок їм настільки сподобався, що вони навіть не хотіли роз'їжджатися. І мене як священника це дуже надихає на таку роботу», – підсумував отець благочинний.

***

Поблизу с. Пересіка Ковельського району завершився другий заїзд православного молодіжного табору «Пісочні береги».

За повідомленням протоієрея Юрія Близнюка, голови відділу у справах дітей та молоді Управління єпархії, цього разу таборування провели, переважно, для парафії Архістратига Михаїла в с. Підгайці Луцького районного благочиння (настоятель протоієрей Іван Гуреєв) і, як, зазвичай, для дітей захисників.

Відкрив заїзд маневицький декан протоієрей Андрій Закидальський із духовенством, очоливши молебень на початок усякого доброго діла.

Протягом тижня, 31 липня – 7 серпня, відпочило 57 дітей. Вони спілкувалися з новими друзями і, звичайно ж, активно проводили час: різні заходи, спортивні та інтелектуальні ігри, бесіди зі священниками, богослужіння. Цього разу дітей одвідало «Волинське козацьке братство». Козаки розповідали про стару та сучасну зброю і як нею користуватися. У неділю таборяни приступили до сповіді та причастя.

***

У таборі «Діти Волині», який проводив Луцький районний деканат на базі оздоровчого комплексу «Чайка» (с. Хрінники на Рівенщині), друга зміна відбулася 6–12 серпня.

За словами протоієрея Романа Нестера, відповідального за таборування, навчання і дозвілля молоді Південного округу благочиння, відпочинок дітей віком 7–16 років влаштували, переважно, для синів і дочок військових, а також для юні з Рівенщини, Харківщини та Луганська. Духівник табору – протоієрей Юрій Глова.

Фахівці Олімпійського комітету Рівненської області проводили конкурси і змагання. Цікавим був виступ директора Волинського обласного муздрамтеатру ім. Т. Шевченка Сергія Скулинця, який виконав декілька власних пісень. Як і минулого заїзду, з дітьми проводили заняття рятувальники та нацгвардійці.

Та, як і годиться для православного табору, основним було духовне виховання. Таборяни мали спілкування зі студентами Волинської православної богословської академії. За Божественною літургією, яку очолив о. Юрій, вони сповідалися та причащались.

Ієромонах Нестор (ОЛЕКСЮК), Оксана КАРНКОВСЬКА

ВОЛИНЯНИ – У ТАБОРІ «СКЕЛЯ» В КАРПАТАХ

Його проведено на Івано-Франківщині, біля гори Смотрич. Серед учасників – юні миряни Горохівського деканату.

За повідомленням настоятеля церкви Покрови Пресвятої Богородиці с. Перемиль священника Назарія Василюка, одного з духівників табору, відпочивали діти цієї парафії та з Берестечка, проживали в наметах. Протягом 14–18 серпня оздоровилося 58 таборян віком 9–15 років із багатьох областей України. Це – діти військовослужбовців, працівників поліції та ДСНС.

З учасниками проводили заходи патріотичного виховання, спортивні та інтелектуальні ігри, майстер-класи, розкривали їхні творчі задатки.

Звісно, найважливішим є духовність. Кожен день розпочинався та закінчувався молінням. Таборяни вранці та ввечері возносили молитви за Україну та її захисників, спілкувалися зі священниками. Насамкінець діти взяли участь у літургії, приступивши до сповіді та причастя.

Табір організовано ГО «Елеос-Волинь» (керівник Наталія Райниш) та ГО «Всеукраїнське об'єднання „Скеля"», проведено за підтримки представників місцевої влади, духовенства, партнерських громадських організацій, меценатів і волонтерів.

Оксана КАРНКОВСЬКА

РОЗДУМИ

ХАБАР І «ВЗЯТКА»

Закінчення. Початок на с. 7

справу правих» (Вих. 23:8); «Не викривляй закону, не дивися на особи і не бери дарунків, тому що дарунки засліплюють очі мудрих і перекручують справу справедливих» (Втор. 16:19).

Мойсей говорить першому поколінню вихідців із Єгипту, а потім повторює другому: хабарі призводять до духовної сліпоти й нездатності розрізняти між добром та злом. Справедлива і чуйна людина (мова в першу чергу про суддю), здатна на тонкі рішення з урахуванням безлічі факторів (а судити – це мистецтво), під впливом хабарів перетворюється на бездушний автомат, що діє за примітивною логікою: «хто більше дасть».

Коли йдеться про хабарі, найчастіше маємо на увазі шкоду для економіки, забуваючи про згубний вплив на рівні окремо взятого хабарника. Образ Божий втрачається не тільки у стосунках між людьми, а й у конкретній людині.

Роль суддів, які здатні за свої рішення брати «дарунки», що засліплюють очі й розум, приміряють до себе у воєнне лихоліття деякі чиновники в погонах. Мають навіть чіткі прейскуранти для тих, хто воліє чужими руками наближати перемогу над ворогом.

Всезагальна корупція дісталася нам безпосередньо від власників «языка», де є слово «взятка». А спокуса, як відомо, – справа темних, диявольських сил. Адже трохи не кожен чоловік є військовозобов'язаним, у кожного чоловіка – дружина, тітка, дядько, сват і брат. Вийти через родичів, знайомих, друзів на впливового «пасічника» в період «медозбору» нема проблем!

Ось і накосив одеський воєнком аж 188 мільйонів гривневого «меду» і накупив собі «вуликів» за бугром для спокійної старості, оформивши їх на своїх далеких і близьких родичів. А чи тільки цей заповзятливий став генієм медозбору? Сади цвіли, даруючи нектар усім чиновникам у погонах, що тримали на обліку військовозобов'язаних «медоносів».

На Волині затримали під час одержання неправомірної вигоди заступника начальника Іваничівського РТЦК та СП. На хабарі застукали воєнкома Вінниці: узяв 10 000 доларів США. У Тернопільській області на хабарі затримали заступника військового комісара: вимагав від місцевого жителя 1,5 тисячі доларів за уникнення строкової служби в ЗСУ. Чернігівські поліцейські викрили військового комісара на вимаганні 1200 доларів за непризов. В Івано-Франківській області комісара затримано з хабарем понад тисячу доларів. До злочинної діяльності він долучив колишнього працівника комісаріату.

Це тільки початок довжелезного списку. Президент Володимир Зеленський доручив головкому Валерієві Залужному відправляти на фронт воєнкомів із центрів комплектації, а на їхні місця ставити воїнів, які отримали поранення. Та скрупульозно перевірити не тільки всіх працівників військкоматів, а і їхніх родичів на відповідність належного їм майна до одержуваних доходів. Процес уже пішов і принесить не менші плоди, аніж медозбір в апогей цвітіння природи.

Тему хабарів досить повно розкрито у Старому Заповіті, тож новозавітні автори не наводять ґрунтовного вчення щодо цього. Але в Євангелії та Діяннях апостолів бачимо кілька справ, пов'язаних із корупцією.

Хабарі відіграли фатальну роль у зраді Ісуса Юдою за сумновідомі тридцять срібняків. Цікаво, що сума це невелика: тодішня вартість одного раба чи невеликої ділянки неродючої землі. Тож припускають більш політичний і символічний, аніж корисливий мотив Юди. Саме такий дрібний, «рабський» еквівалент цієї суми підкреслює Захарія в месіанському пророцтві про цей епізод (Зах. 11:12–13).

Згодом, після воскресіння Христа з мертвих, юдейські керівники за допомогою хабаря римським воїнам почали проштовхувати в маси правдоподібне на їхній погляд пояснення: учні вкрали тіло, поки солдати спали (Мф. 28:11–15). Як бачимо, серед військових, як і в суддівському середовищі, «підмазування» тоді теж було актуальним.

А тепер за традицією знайдімо крайнього винуватого в корупції на призовних дільницях загалом. Головні воєнкоми? Офіцери середньої ланки? Прапорщики? А ось і ні. Вони тільки збирають «взятки», а носять їх у вулики під назвою «Територіальні центри комплектування та соціальної підтримки» рядові медоноси, тобто МИ з ВАМИ. Бо саме нам і нашим рідним не хочеться жертвувати головами синів, чоловіків, племінників, сватів, братів заради почесного обов'язку перед Батьківщиною. Хай краще хтось кладе на вівтар перемоги своє життя, тільки ж не ми. А ми навіть не будемо жертвувати на ЗСУ, ми краще зберемо чималу суму (згідно з прейскурантом) і дамо «на лапу» воєнкому, той «відмаже» від ризику… А «відмазаним» краще всього зберігатися за «бугром» – нелегально перетнути кордон, давши «на лапу» митникові згідно зі встановленим прейскурантом.

Ось такий медозбір у нашому суспільстві. Ось так цвітуть сади притупленої свідомості, громадянської та християнської незрілості.

Хабарі можуть дати короткострокову тактичну користь, але ведуть до довгострокових стратегічних втрат. Тому християнам на високих державних посадах треба бути вкрай обережними, щоб не закласти «міну сповільненої дії» для своїх країн. Той самий принцип можна перенести на керівників будь-якого рівня. А ті, хто дають хабарі, хіба ж переслідують благородну мету? Підкупивши Юду, ув'язнили Сина Божого для фізичного знищення. Підкупивши чиновника, уникнули призову і послали в окопи когось іншого, хто й не думав відкуплятися од захисту Батьківщини.

Відмова від дачі чи прийняття хабарів може призвести нам тимчасові незручності, але Бог сильний і здатен повернути це до нашого добра, плоду в служінні та до Його слави. Також відмова від хабарів посилює наше свідчення та репутацію в очах навколишнього світу і передусім перед Творцем, Який усе бачить, знає і чекає всіх на неминучому суді. Там хабарів не беруть.

Віталій КЛІМЧУК